

PREZES REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W LUBLINIE

20-027 Lublin, ul. Karłowicza 4 IX p., tel./fax 81 467 91 27, 81 534 07 81

Lublin, 21 maja 2019 r.

RIO – II – 600/4/2019

Pan Zdzisław Krupa

Wójt Gminy

ul. Lubelska 16

22 - 170 Rejowiec Fabryczny

Szanowny Panie Wójcie

W dniach od 4 lutego do 22 marca 2019 r. (z uzasadnionymi przerwami) Regionalna Izba Obrachunkowa w Lublinie przeprowadziła kompleksową kontrolę gospodarki finansowej gminy Rejowiec Fabryczny. Protokół kontroli podpisano 1 kwietnia 2019 r.

W zakresie niektórych nieprawidłowości o incydentalnym charakterze, co do których w trakcie kontroli udzielono instruktażu – nie formułowano wniosków pokontrolnych.

Poniżej podaję stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia oraz wnioski co do sposobu ich wyeliminowania, stosownie do przepisów art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 561 z późn. zm.).

W załączniku do wystąpienia pokontrolnego wskazuję osoby odpowiedzialne za stwierdzone nieprawidłowości.

1. W zakresie ogólnoorganizacyjnym:

- 1.1. *Prowadzenie obsługi finansowo – księgowej szkół, mimo niepodjęcia uchwały wskazującej Urząd jako jednostkę obsługującą – str. 25 - 26 protokołu.*

Obsługę finansowo-księgową szkół prowadzić po podjęciu przez Radę Gminy uchwały, wskazującej Urząd jako jednostkę obsługującą, w związku z przepisami art. 10b ust. 1 i 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506).

2. W zakresie księgowości i sprawozdawczości:

- 2.1. *Prowadzenie dziennika częściowego, nieujętego w wykazie ksiąg rachunkowych. Niejednoznaczne określenie – w dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości – wartości środków trwałych podlegających ujęciu na kontach 011 „Środki trwałe” i 013 „Pozostałe środki trwałe” – str. 5, 20 protokołu.*

Uzupełnić dokumentację opisującą przyjęte zasady rachunkowości, przez ujęcie w wykazie ksiąg rachunkowych prowadzonego dziennika częściowego oraz jednoznaczne określenie zasad klasyfikacji zdarzeń na kontach 011 „Środki trwałe” i 013 „Pozostałe środki trwałe”, w związku z przepisami art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a i ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r. poz. 351).

- 2.2. *Niedokonanie ostatecznego zamknięcia ksiąg rachunkowych za 2017 r., prowadzonych dla projektu pn. „Modernizacja oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych”. Niezamykanie ksiąg rachunkowych na koniec poszczególnych miesięcy – str. 6 - 7 protokołu.*

Księgi rachunkowe zamykać nie później niż w ciągu 3 miesięcy od dnia kończącego rok obrotowy, stosownie do przepisów art. 12 ust. 2 pkt 1 ustawy o rachunkowości, pamiętając, że ostateczne zamknięcie ksiąg rachunkowych powinno nastąpić w terminie określonym w przepisach § 26 ust. 3 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1911 z późn. zm.), powoływanego w dalszej części tego wystąpienia jako „rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.”.

Prowadząc księgi rachunkowe przy użyciu programów komputerowych stosować właściwe procedury i środki chroniące przed modyfikacją zapisu, w tym dokonywać zamknięcia miesiąca, polegającego na wyłączeniu możliwości dokonywania zapisów lub ich korekty w danym miesiącu, w związku z przepisami art. 23 ust. 1 oraz art. 25 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 ustawy o rachunkowości, mając na uwadze przepisy art. 14 ust. 1 i 2 tej ustawy.

- 2.3. *Nieprawidłowości w zakresie ewidencji środków trwałych, polegające na:*
- *niebezpiecznym ujmowaniu operacji przychodu i rozchodu środków trwałych,*
  - *ujęciu – jako odrębnego obiektu – wartości dokonanych ulepszeń istniejącego środka trwałego oraz działki, mimo jej podziału,*
  - *ujęcie – na koncie 011 „Środki trwałe” – wartości oprogramowania komputerowego – str. 9 - 10, 18 - 19 protokołu.*

W księgach rachunkowych dokonywać zapisów odzwierciedlających stan rzeczywisty, wprowadzając do ksiąg okresu sprawozdawczego, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, zgodnie z przepisami art. 20 ust. 1 i art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

Ewidencję analityczną środków trwałych prowadzić w sposób umożliwiający ustalenie ich wartości początkowej, ujmując każdy obiekt w oddzielnej pozycji, zgodnie z przepisami zawartymi w części „Objaśnienia wstępne” rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 października 2016 r. w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych (KŚT) (Dz. U. z 2016 r. poz. 1864), w związku z przepisami art. 40 ust. 3 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. 2019 r. poz. 649 z późn. zm.), mając na uwadze przepisy art. 31 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

Wartość oprogramowania komputerowego ujmować na koncie 020 „Wartości niematerialne i prawne”, w związku z art. 3 ust. 1 pkt 14 ustawy o rachunkowości i zasadami funkcjonowania tego konta, określonymi w Załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

2.4. *Nieprawidłowa klasyfikacja budżetowa dochodów i wydatków – str. 10 - 11, 127 protokołu.*

Dochody i wydatki budżetowe klasyfikować zgodnie z ich charakterem, do właściwych rozdziałów oraz paragrafów dochodów i wydatków określonych w Załącznikach Nr 2, 3 i 4 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1053 z późn. zm.), w szczególności:

- dochody z tytułu opłat za odprowadzanie ścieków – do § 083 „Wpływy z usług”,
- wydatki na zakup artykułów spożywczych – do § 422 „Zakup środków żywności”,
- wydatki poniesione w związku z dojazdem na szkolenie – do § 470 „Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej”,
- wydatki na prowadzenie stołówki szkolnej klasyfikować do rozdziału 80148 „Stołówki szkolne i przedszkolne”, a na prowadzenie świetlic szkolnych – do rozdziału 85401 „Świetlice szkolne”.

2.5. *Nieujmowanie na kontach rozrachunkowych operacji poprzedzających płatność wydatków oraz podwójne ujmowanie – w księgach rachunkowych budżetu i Urzędu – operacji dotyczących wpłat wadium i zabezpieczeń należytego wykonania umów – str. 11 i 16 - 17 protokołu.*

Zapisów operacji gospodarczych dokonywać w porządku systematycznym, w związku z przepisami art. 15 ust. 1 ustawy o rachunkowości w szczególności:

- ujmować – na właściwych kontach rozrachunkowych – wszystkie etapy rozliczeń poprzedzające płatność wydatków, w związku z przepisami art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869),

- wadnia i zabezpieczenia należytego wykonania umów wpłacone przez uczestników przetargów, ewidencjonować wyłącznie w księgach rachunkowych Urzędu Gminy na koncie 139 „Inne rachunki bankowe” w korespondencji z kontem 240 „Pozostałe rozrachunki”, stosownie do zasad funkcjonowania tych kont, określonych w Załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

2.6. *Dokonywanie zapisów na koncie 133 „Rachunek budżetu” niezgodnie z księgowością banku, w tym ewidencjonowanie wysokości kredytu odnawialnego udzielonego w rachunku bieżącym (w korespondencji z kontem 134 „Kredyty bankowe”), co spowodowało niezgodność salda konta 133-6 z księgowością banku w okresie styczeń – wrzesień 2018 r. – str. 12 - 14 i 17 - 18 protokołu.*

Zapisów na koncie 133 „Rachunek budżetu” dokonywać na podstawie dokumentów bankowych, zachowując zgodność zapisów między jednostką a bankiem, zgodnie z przepisami art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości i zasadami funkcjonowania tego konta, określonymi w Załączniku Nr 2 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

2.7. *Przypadki nieterminowego regulowania zobowiązań, w tym z tytułu zwrotu wadiów i zabezpieczenia należytego wykonania umowy – str. 21 - 23 i 116 - 117 protokołu.*

Wydatków publicznych dokonywać w terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań, stosownie do przepisów art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.

Wnoszone przez wykonawców zamówień publicznych zabezpieczenie należytego wykonania umowy, zwracać w terminach określonych przepisami art. 151 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1986 z późn. zm.), mając na uwadze przepisy art. 148 ust. 5 tej ustawy, zaś wadium – zwracać niezwłocznie po wyborze najkorzystniejszej oferty, zgodnie z przepisami art. 46 ust. 1 i 1a tej ustawy.

2.8. *Niesprawdzanie sprawozdań Rb-N Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej za 2017 r. i III kwartały 2018 r. oraz sprawozdania Rb-27ZZ za III kwartał 2018 r. – str. 26 i 31 protokołu.*

Sprawdzać pod względem formalnym i merytorycznym sprawozdania składane przez kierowników jednostek organizacyjnych, stosownie do przepisów § 9 ust. 3 i 4 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 109 z późn. zm.) oraz przepisów § 10 ust. 6 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1773).

2.9. *Nieprawidłowości w zakresie sprawozdawczości, polegające na wykazaniu:*

- *w jednostkowym sprawozdaniu Rb-27S za okres od początku roku do 30 września 2018 r. – danych niezgodnych z ewidencją księgową, w zakresie zaległości i nadpłat (w dz. 400, rozdz. 40002 § 0830 i dz. 900, rozdz. 90001 § 0690),*
- *w jednostkowym sprawozdaniu Rb-28S za okres od początku roku do 30 września 2018 r. – kwot zaangażowania wydatków niezgodnie z ewidencją księgową (w dz. 600, rozdz. 60016 § 4270, § 4300, w dz. 750 rozdz. 75023 § 4210 i § 4300),*
- *w jednostkowym sprawozdaniu Rb-N za III kwartał 2018 r. – zawyżonej kwoty depozytów (o 750.603,85 zł) oraz zaniżonej kwoty pozostałych należności (o 2.256,98 zł),*
- *w zbiorczym sprawozdaniu Rb-28S za 2017 r. – kwot zaangażowania niewynikających z sumy sprawozdań jednostkowych, w wyniku niewyegzekwowania korekty sprawozdania jednostki organizacyjnej— str. 26 - 35 protokołu.*

W jednostkowych sprawozdaniach Rb-27S „Sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego” i Rb-28S „Sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego” wykazywać dane zgodne z danymi wynikającymi z prawidłowo prowadzonej ewidencji księgowej, stosownie do przepisów § 9 ust. 2 rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej, mając na uwadze zasady określone w „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej Załącznik nr 36 do tego rozporządzenia.

Zbiorcze sprawozdania budżetowe sporządzać na podstawie sprawozdań jednostek podległych oraz sprawozdania jednostkowego jednostki samorządu terytorialnego, jako jednostki budżetowej i jako organu, zgodnie z przepisami § 6 ust. 1 pkt 3 powołanego rozporządzenia. Egzekwować od jednostek organizacyjnych usunięcie ujawnionych nieprawidłowości w sprawozdaniach, przed włączeniem zawartych w nich danych do sprawozdań zbiorczych, stosownie do przepisów § 9 ust. 5 rozporządzenia.

Jednostkowe sprawozdanie Rb-N „Kwartalne sprawozdanie o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych” sporządzać na podstawie ksiąg rachunkowych oraz innych dokumentów dotyczących jednostki, stosownie do przepisów § 4 ust. 1 pkt 1 oraz ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych.

2.10. *Dokonywanie – na koncie 221 – przypisu należności z tytułu zwrotów świadczeń z funduszu alimentacyjnego i zaliczki alimentacyjnej, realizowanych przez GOPS, na podstawie dowodów „Polecenie Księgowania”, nie zawierających danych stanowiących podstawę ich sporządzenia – str. 31 i 35 protokołu.*

Zapisów w księgach rachunkowych dokonywać na podstawie rzetelnych dowodów źródłowych, zgodnie z przepisami art. 20 ust. 2 i art. 22 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

2.11. Nieprawidłowe sporządzenie sprawozdania Rb-PDP za 2018 r., przez:

- *zaniżenie skutków obniżenia górnej stawki w podatku od nieruchomości (o 349.287,17 zł) oraz skutków udzielonych ulg i zwolnień w podatku od nieruchomości (o 35.790,66 zł), w wyniku ich niewykazania dla osób fizycznych,*
- *zaniżenie (o 1.577,40 zł) skutków decyzji wydanych przez organ podatkowy w zakresie umorzeń zaległości podatkowych – str. 37 - 41 protokołu.*

W sprawozdaniu Rb-PDP „Sprawozdanie z wykonania dochodów podatkowych gminy” wykazywać kwoty stanowiące rzeczywiste skutki obniżenia górnych stawek podatków, skutki udzielonych przez gminę ulg i zwolnień, a także skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy – Ordynacja podatkowa, zgodnie z przepisami § 3 ust. 1 pkt 9 - 11 w związku z § 7 ust. 4 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej Załącznik nr 36 do rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej, przy czym:

- przy obliczaniu skutków obniżenia górnych stawek podatkowych oraz skutków udzielonych ulg i zwolnień uwzględniać wszystkie przedmioty opodatkowania, w tym zwolnione z podatku uchwałą Rady Gminy,
- w kolumnie „Skutki obniżenia górnych stawek podatków” wykazywać różnicę pomiędzy dochodami, jakie gmina mogłaby uzyskać stosując górne stawki podatkowe, a dochodami, jakie powinna uzyskać stosując niższe stawki uchwalone przez Radę Gminy; przy obliczaniu skutków udzielonych ulg i zwolnień dla przedmiotów zwolnionych przyjmować stawkę podatku określoną w uchwale Rady Gminy,
- w kolumnie „Skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy – Ordynacja podatkowa, obliczone za okres sprawozdawczy” – w zakresie umorzeń zaległości podatkowych – wykazywać kwoty dotyczące skutków udzielonych przez organ podatkowy za okres sprawozdawczy umorzeń w całości lub w części zaległości podatkowych, wynikające z decyzji, zgodnie z przepisami § 3 ust. 1 pkt 11 lit. a w związku z § 7 ust. 4 „Instrukcji ...”.

2.12. Przypadki niezamieszczania – na deklaracjach na podatek od nieruchomości – daty ich wpływu do Urzędu Gminy – str. 39 protokołu.

Na każdej wpływającej na nośniku papierowym dokumentacji – o charakterze finansowym lub mającym wpływ na gospodarkę finansową gminy – umieszczać pieczęć, zawierającą między innymi datę jej wpływu do Urzędu Gminy, stosownie do przepisów § 42 ust. 2 w związku z przepisami § 7 pkt 6 załącznika Nr 1 do rozporządzenia Prezesa Rady

Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz. U. Nr 14, poz. 67 z późn. zm.).

3. W zakresie budżetu gminy:

3.1. W zakresie dochodów budżetowych:

3.1.1. Nieopodatkowanie podatkiem rolnym niektórych gruntów, stanowiących współwłasność osób fizycznych. Opodatkowanie jedną decyzją wymiarową gruntów stanowiących współwłasność małżonków oraz gruntów stanowiących odrębną własność małżonków – str. 47 - 51, 54 protokołu.

W celu zapewnienia powszechności opodatkowania podatkiem rolnym dokonywać okresowej weryfikacji danych zawartych w ewidencji podatkowej z ewidencją geodezyjną, w związku z przepisami art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2019 r. poz. 725 z późn. zm.).

Przy opodatkowaniu gruntów stanowiących współwłasność, uwzględniać zasadę, zgodnie z którą stanowią one odrębny przedmiot opodatkowania, a obowiązek podatkowy ciąży solidarnie na wszystkich współwłaścicielach, stosownie do przepisów art. 3 ust. 5 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1892 z późn. zm.), art. 2 ust. 4 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 888) oraz art. 3 ust. 4 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1445 z późn. zm.). Zasada solidarności polega na tym, że obowiązek podatkowy dotyczy w całości każdego ze współwłaścicieli gruntów i nie podlega podziałowi w stosunku do wielkości ich udziałów we współwłasności, przy czym do odpowiedzialności solidarnej za zobowiązania podatkowe stosować przepisy ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2018 r. poz. 1025 z późn. zm.), w związku z art. 91 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2019 r. poz. 900).

Grunty stanowiące odrębną własność osób fizycznych opodatkowywać w drodze odrębnych decyzji wymiarowych, w związku z przepisami art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy o podatku rolnym, art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy o podatku leśnym oraz art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

W sytuacji gdy użytki rolne albo grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych stanowią gospodarstwo rolne, prowadzone w całości przez jednego ze współwłaścicieli – podatek ustalać tylko temu współwłaścicielowi, który w całości prowadzi to gospodarstwo, zgodnie z art. 3 ust. 6 ustawy o podatku rolnym.

Opodatkować podatników, wskazanych w protokole kontroli, z uwzględnieniem okresu przedawnienia prawa do wymiaru zobowiązania podatkowego, wskazanego w przepisach art. 68 Ordynacji podatkowej.

3.1.2. Przypadki niesprawdzania/nieprawidłowego sprawdzania deklaracji podatkowych, o czym świadczy:

- niewezwanie podatników do złożenia korekty deklaracji podatkowej, mimo niewykazania w deklaracji na podatek od nieruchomości wszystkich gruntów, w tym zwolnionych z podatku uchwałą Rady Gminy oraz wykazania w deklaracji na podatek rolny oraz podatek leśny gruntów niezgodnie z ewidencją geodezyjną,
- niewezwanie podatnika do złożenia wymaganego załącznika do deklaracji na podatek leśny,
- zwolnienie lasu z podatku leśnego, mimo niezbrania dowodów uzasadniających zwolnienie,
- opodatkowanie pojazdów podatkiem od środków transportowych na podstawie niekompletnie lub niewłaściwie wypełnionej deklaracji – str. 52, 57 - 59, 63, 73 protokołu.

Sprawdzać przedkładane deklaracje podatkowe, w celu stwierdzenia ich formalnej poprawności oraz ustalenia stanu faktycznego, w zakresie niezbędnym do stwierdzenia jego zgodności z przedstawionymi dokumentami, stosownie do przepisów art. 272 pkt 2 i 3 Ordynacji podatkowej.

W razie wątpliwości co do poprawności złożonej deklaracji (np. w przypadku wykazania przez podatnika innej powierzchni gruntów, niż wynikająca z ewidencji geodezyjnej lub w przypadku braku dowodów uzasadniających zwolnienie z podatku), wzywać podatnika do udzielenia – w wyznaczonym terminie – niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelności danych w niej zawartych, stosownie do przepisów art. 274a § 2 Ordynacji podatkowej.

Doprowadzić do zgodności danych zawartych w ewidencji podatkowej z danymi ewidencji gruntów, stosownie do przepisów art. 21 ust. 1 Prawa geodezyjnego i kartograficznego, mając na uwadze, że grunty oznaczone symbolem „B” podlegają opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości, w związku z przepisami art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

Podatników, posiadających grunty zwolnione z podatków ustawowo albo na podstawie uchwały, którzy nie wykazali tych gruntów lub wykazali nieprawidłową ich powierzchnię, wezwać do złożenia korekty deklaracji na 2018 r., zgodnie z przepisami art. 274a § 2 Ordynacji podatkowej w związku z art. 6a ust. 9 ustawy o podatku rolnym, art. 6 ust. 6 ustawy o podatku leśnym i art. 6 ust. 10 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

Podatników podatku od środków transportowych, którzy nie wypełnili deklaracji w sposób kompletny, wzywać do ich uzupełnienia, mając na uwadze przepisy art. 274a § 2 Ordynacji podatkowej.

3.1.3. Wydawanie decyzji ustalającej wysokość zobowiązania podatkowego, pobieranego w formie łącznego zobowiązania pieniężnego, na nieżyjącego podatnika oraz dokonywanie na jej podstawie przypisu podatku na koncie tego podatnika – str. 53, 54 protokołu.

Decyzje wymiarowe wystawiać i doręczać podatnikom podatku od nieruchomości i podatku rolnego, wskazanym w przepisach art. 3 ust. 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych i art. 3 ust. 1 ustawy o podatku rolnym.

Przypisu podatku dokonywać na podstawie doręczonej stronie decyzji, w związku z przepisami § 4 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 208, poz. 1375) i art. 133 § 1 Ordynacji podatkowej, mając na uwadze przepisy art. 21 § 1 pkt 2 i art. 212 tej ustawy.

3.1.4. Opodatkowanie podatkiem od nieruchomości najemców niewyodrębnionych gminnych lokali mieszkalnych – str. 64, 65 protokołu.

W przypadku posiadania przez osoby fizyczne gminnych lokali mieszkalnych niestanowiących odrębnych nieruchomości, podatkiem od nieruchomości opodatkowywać ich właściciela (gminę), stosownie do przepisów art. 3 ust. 1 pkt 4 lit. a ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

3.1.5. Przypadki niewystawienia/niesystematycznego wystawienia upomnień i tytułów wykonawczych na zaległości podatkowe oraz z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi – str. 69 - 72, 78, 79 protokołu.

Podjąć konsekwentne czynności zmierzające do wszczęcia postępowania egzekucyjnego w stosunku do osób posiadających zaległości podatkowe, w związku z przepisami art. 6 § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2018 r. poz. 1314 z późn. zm.).

W przypadku gdy zachodzi uzasadnione okolicznościami przypuszczenie, że zobowiązany dobrowolnie wykona obowiązek bez konieczności wszczęcia egzekucji administracyjnej, rozważać możliwość podjęcia działań informacyjnych, o których mowa w przepisach § 4 ust. 1 i 2 oraz § 7 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 30 grudnia 2015 r. w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1483).

Upomnienie przesyłać zobowiązanemu niezwłocznie, w szczególności jeżeli łączna wysokość należności pieniężnych wraz z odsetkami z tytułu niezapłacenia w terminie należności pieniężnej przekroczy dziesięciokrotność kosztów upomnienia i nie zostały podjęte działania informacyjne bądź z podjętych działań informacyjnych w sprawie wynika, że obowiązek nie zostanie wykonany dobrowolnie, stosownie do przepisów § 7 ust. 1 pkt 1 cytowanego rozporządzenia. W przypadku gdy podjęto działania informacyjne, z których wynika, że obowiązek zostanie wykonany dobrowolnie, upomnienie przesyłać nie później niż po upływie 21 dni od dnia, w którym po raz pierwszy podjęto działania informacyjne, zgodnie z przepisami § 7 ust. 1 pkt 2 tego rozporządzenia.

Po bezskutecznym upływie wyznaczonego w upomnieniu terminu płatności, wystawiać tytuły wykonawcze, mając na uwadze przepisy art. 6 § 1 w związku z art. 26 § 1 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Wyjaśnić, czy zaległości z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi z 2013 r., dotyczące dłużników, wskazanych w protokole kontroli, uległy przedawnieniu, mając na uwadze przepisy art. 70 § 1 i § 4 oraz art. 59 § 1 pkt 9 Ordynacji podatkowej, w związku z art. 6q ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2018 r. poz. 1454 z późn. zm.) i art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

Ponadto:

- wyjaśnić, czy zachodzą przesłanki do zastosowania zwolnienia z podatku od nieruchomości, na podstawie przepisów art. 7 ust. 1 pkt 15 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, dla gruntów, oznaczonych w ewidencji geodezyjnej symbolem „Tr” (tereny różne), stanowiących własność oraz użytkowanie wieczyste podatnika, wskazanego w protokole kontroli; jeśli takie przesłanki nie zachodzą, opodatkować je należnym podatkiem od nieruchomości, w związku z przepisami art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, z uwzględnieniem okresu przedawnienia zobowiązań podatkowych, wskazanego w przepisach art. 70 § 1 Ordynacji podatkowej – str. 51 protokołu,
  - wystąpić do Starostwa Powiatowego w Chełmie z wnioskiem o dokonanie zmiany w ewidencji gruntów i budynków dla gruntów oznaczonych symbolami: „W-LsIV”, „W-ŁV”, „W-LsV”, „Lzr-ŁV”, „W-PsV”, „Wsr – PsV”, „Wsr-ŁVI”, „W-Ls”, „W-Ł”, „S-RIVb”, „SRIVa”, „Br-RIVb”, „W-RIIb”, „W-ŁIV”, „W-ŁV”, „W-PsIV”, „Wsr-PsIV”, „Lzr-ŁIV”, „Wsr-PsIV”, Wsr-PsV, Wsr-ŁVI, W-Ls, W-Ł, „Lzr-ŁIV”, których nie przewiduje rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. z 2019 r. poz. 393), biorąc pod uwagę pismo Dyrektora Departamentu Podatków Lokalnych z dnia 4 listopada 2015 r. znak PL-LS.833.22.2015 w sprawie sposobu przeliczania użytków rolnych dla potrzeb podatku rolnego, w sytuacji gdy grunty te są oznaczone w ewidencji gruntów i budynków dwuczłonowo (zamieszczone na stronie mf-arch2.mf.gov.pl, zakładka działalność/baza wiedzy/pismo/podatki i opłaty lokalne/2015).
- Do czasu zmiany nieaktualnych oznaczeń w ewidencji geodezyjnej, przy opodatkowaniu gruntów oznaczonych dwuczłonowo, stosować zasady ich opodatkowania przedstawione w piśmie MF z 4 listopada 2015 r. – str. 55 - 59 protokołu,
- wyjaśnić prawidłowość opodatkowania lasów podatkiem leśnym, należących do osób fizycznych, wskazanych w protokole kontroli, w tym czy nie zachodzą przesłanki do zastosowania zwolnienia z podatku leśnego, na podstawie przepisów art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy o podatku leśnym, zgodnie z którymi zwalnia się z podatku leśnego lasy z drzewostanem

w wieku do 40 lat; w tym celu wyegzekwować od podatników obowiązek złożenia informacji o lasach, zgodnie z przepisami art. 6 ust. 2 i ust. 6 powołanej ustawy, w związku z art. 274a §1 i art. 3 pkt 5 Ordynacji podatkowej – str. 60 - 62 protokołu.

3.1.6. Przypadki wskazania – w fakturach wystawianych dzierżawcy i najemcom mienia komunalnego – niewłaściwego terminu płatności czynszu – str. 74, 75 protokołu.

W fakturach – wystawianych dzierżawcom i najemcom mienia komunalnego – wskazywać termin płatności czynszu zgodnie z postanowieniami zawartych umów, mając na uwadze przepisy art. 669 § 1 i 694 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U z 2018 r. poz. 1025 z późn. zm.) oraz art. 68 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy o finansach publicznych.

3.1.7. Niepodejmowanie skutecznych czynności mających na celu wyegzekwowanie zaległości z tytułu opłat za dostarczoną wodę i odbiór ścieków, skutkujące przedawnieniem roszczeń (w łącznej wysokości 265,44 zł) – str. 81, 82 protokołu.

Podejmować konsekwentne czynności zmierzające do wyegzekwowania zaległych należności cywilnoprawnych, mając na uwadze przepisy art. 42 ust. 5 ustawy o finansach publicznych.

3.1.8. Nieprowadzenie ewidencji analitycznej do konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” w zakresie należności z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych – str. 84, 85 protokołu.

Prowadzić ewidencję analityczną do konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” – w zakresie należności z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych – w podziale na poszczególnych przedsiębiorców, zgodnie z zasadami funkcjonowania tego konta, określonymi w Załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r., celem umożliwienia kontroli terminowości wpłat, mając na uwadze przepisy art. 18 ust. 12 pkt 5, ust. 12a i ust. 12b ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2018 r. poz. 2137 z późn. zm.).

3.2. W zakresie wydatków budżetowych:

3.2.1. Nieprawidłowości w zakresie naliczania wynagrodzeń, polegające na:

- niewłaściwym ustaleniu wynagrodzenia za przepracowaną część miesiąca (zaniżono o 105,44 zł),

- *nieprawidłowym ustaleniu dat nabycia prawa do wyższej stawki dodatku za wieloletnią pracę, w tym w wyniku nieuwzględnienia okresu pobierania stypendium w związku z odbywaniem stażu (dodatek zawyżono o 25,60 zł i zaniżono o 793,60 zł),*
- *niewypłaceniu pracownikowi – w okresie od 1 stycznia do 27 kwietnia 2018 r. – przyznanego dodatku przedemerytalnego (w wys. 2.043,46 zł) oraz nieuwzględnienie tego składnika w postawie obliczenia nagrody jubileuszowej i odprawy emerytalnej, co skutkowało zaniżeniem tych świadczeń (łącznie o 5.175 zł) – str. 88 - 90, 94 - 95 protokołu.*

Wynagrodzenie pracownika za przepracowaną część miesiąca, gdy okres pozostawiania pracownika w stosunku pracy nie obejmuje pełnego miesiąca, obliczać dzieląc miesięczną stawkę wynagrodzenia przez liczbę godzin przypadających do przepracowania w danym miesiącu, a otrzymaną kwotę mnożąc przez liczbę godzin nieobecności pracownika, następnie zaś tak obliczoną kwotę wynagrodzenia odejmować od wynagrodzenia przysługującego za cały miesiąc, zgodnie z przepisami § 12 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 29 maja 1996 r. w sprawie sposobu ustalania wynagrodzenia w okresie niewykonywania pracy oraz wynagrodzenia stanowiącego podstawę obliczania odszkodowań, odpraw, dodatków wyrównawczych do wynagrodzenia oraz innych należności przewidzianych w Kodeksie pracy (Dz. U. z 2017 r. poz. 927).

Do okresów pracy uprawniających do dodatku za wieloletnią pracę wliczać wszystkie poprzednio zakończone okresy zatrudnienia oraz inne okresy, jeżeli z mocy odrębnych przepisów podlegają one wliczeniu do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze, zgodnie z przepisami art. 38 ust. 5 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1260 z późn. zm.), w tym okres pobierania stypendium przyznanego bezrobotnemu w okresie odbywania stażu, stosownie do przepisów art. 79 ust. 1 w związku z art. 53 ust. 6 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2018 r. poz. 1265 z późn. zm.).

Wyższą stawkę dodatku za wieloletnią pracę wypłacać w terminie wypłaty wynagrodzenia, począwszy od pierwszego dnia miesiąca kalendarzowego następującego po miesiącu, w którym pracownik nabył prawo do wyższej stawki dodatku – jeżeli nabycie prawa nastąpiło w ciągu miesiąca, bądź za dany miesiąc – jeżeli nabycie prawa do wyższej stawki dodatku nastąpiło pierwszego dnia miesiąca, zgodnie z przepisami § 7 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 936 z późn. zm.).

Wynagrodzenie pracowników, w tym dodatek przedemerytalny, wypłacać w wysokości ustalonej przez kierownika jednostki, zgodnie z przepisami art. 94 pkt 5 w związku z art. 29 § 1 pkt 3 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2018 r. poz. 917 z późn. zm.).

Do podstawy obliczenia nagrody jubileuszowej oraz odprawy emerytalnej przyjmować wynagrodzenie przysługujące pracownikowi w dniu nabycia prawa do nagrody lub odprawy, a – w przypadku nagrody – jeżeli dla pracownika jest to korzystniejsze – wynagrodzenie

przysługujące mu w dniu jej wypłaty, obliczając je według zasad obowiązujących przy ustalaniu ekwiwalentu pieniężnego za urlop wypoczynkowy, stosownie do przepisów § 8 ust. 5 rozporządzenia w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych oraz art. 38 ust. 4 ustawy o pracownikach samorządowych, w szczególności składniki wynagrodzenia określone w stawce miesięcznej w stałej wysokości uwzględniać w wysokości należnej w miesiącu nabycia prawa do nagrody lub odprawy, zgodnie z przepisami § 15 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 8 stycznia 1997 r. w sprawie szczegółowych zasad udzielania urlopu wypoczynkowego, ustalania i wypłacania wynagrodzenia za czas urlopu oraz ekwiwalentu pieniężnego za urlop (Dz. U. Nr 2 poz. 14 z późn. zm.).

Wypłacić pracownikom zaniżone kwoty.

3.2.2. Nieterminowym przyznaniem nagród jubileuszowych oraz wypłacenie nagrody za 45 lat pracy, mimo nienabycia do niej prawa – str. 92 - 95 protokołu.

Nagrodę jubileuszową przyznawać i wypłacać niezwłocznie po nabyciu przez pracownika prawa do tej nagrody, stosownie do przepisów § 8 ust. 1 i 4 rozporządzenia w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych, wliczając do okresów pracy uprawniających do tej nagrody, wszystkie poprzednio zakończone okresy zatrudnienia oraz inne okresy, jeżeli z mocy odrębnych przepisów podlegają one wliczeniu do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze, zgodnie z przepisami art. 38 ust. 5 ustawy o pracownikach samorządowych. Do okresów tych nie wliczać okresu prowadzenia działalności gospodarczej, który nie jest okresem zatrudnienia i nie podlega wliczeniu do pracowniczego stażu pracy mającego wpływ na nabycie i zachowanie uprawnień pracowniczych, w związku z przepisami art. 22 § 1 Kodeksu pracy.

Rozważyć wystąpienie do pracownika o dobrowolny zwrot nienależnie pobranej nagrody lub jej wyegzekwowanie od osoby odpowiedzialnej za jej naliczenie i wypłacenie, stosując zasady określone w przepisach działu piątego ustawy Kodeks pracy.

3.2.3. Wypłacenie ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop wypoczynkowy za nieprawidłową liczbę dni niewykorzystanego urlopu, co skutkowało jego zaniżeniem (o 2.084,64 zł) – str. 96 - 97 protokołu.

Ekwiwalent pieniężny za niewykorzystany urlop wypoczynkowy ustalać i wypłacać za – poprawnie ustaloną – liczbę dni niewykorzystanego przez pracownika urlopu, stosownie do przepisów art. 171 § 1 w związku z przepisami art. 154 § 1 Kodeksu pracy.

Wypłacić zaniżoną kwotę ekwiwalentu.

3.2.4. Niesporządzenie planu finansowego Urzędu Gminy na 2018 r. – str. 97 protokołu.

z zasadami funkcjonowania tego konta określonymi w Załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

3.3.2. Nieprawidłowe naliczenie dotacji na 2017 r. dla:

- niepublicznej szkoły podstawowej, w wyniku jej obliczenia na uczniów niepełnosprawnych w wysokości niezgodnej z kwotami przewidzianymi w części oświatowej subwencji ogólnej,
- oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych, w wyniku nieuwzględnienia przy ustalaniu podstawowej kwoty dotacji wydatków na wynagrodzenia (wraz z pochodnymi) dyrektorów szkół samorządowych, prowadzenie obsługi finansowo-księgowej szkół oraz doszkalcenie i doskonalenie nauczycieli oddziałów przedszkolnych.

Nieegzekwowanie od dotowanych podmiotów sporządzenia odrębnych rozliczeń dotacji udzielonych na uczniów oddziału przedszkolnego i szkoły podstawowej – str. 126 - 129 protokołu.

Dotacji dla szkół niepublicznych, w których jest realizowany obowiązek szkolny lub obowiązek nauki, udzielać na każdego ucznia szkoły w wysokości równej kwocie przewidzianej na takiego ucznia w części oświatowej subwencji ogólnej dla gminy, zgodnie z przepisami art. 26 ust. 1 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2203 z późn. zm.), obliczonej jako iloczyn finansowego standardu A podziału subwencji, wskaźnika korygującego Di i właściwych wag, do których przypisany jest dany uczeń, w związku z przepisami rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego w danym roku.

Niepublicznej szkole podstawowej, w której zorganizowano oddział przedszkolny, niebędącej szkołą specjalną, niespełniającej warunków, o których mowa w przepisach art. 19 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, przekazywać na każdego ucznia oddziału przedszkolnego dotację w wysokości określonej przepisami art. 19 ust. 3 tej ustawy.

Do wydatków bieżących, stanowiących podstawę obliczenia podstawowej kwoty dotacji dla oddziału przedszkolnego, przyjmować wszystkie wydatki bieżące, o których mowa w art. 236 ust. 2 ustawy o finansach publicznych, na prowadzenie przez gminę szkół podstawowych, w których zorganizowano oddział przedszkolny, z przeznaczeniem na ten oddział przedszkolny, zaplanowane na rok budżetowy w budżecie jednostki samorządu terytorialnego, prawidłowo przeliczone na uczniów, na których te wydatki są zaplanowane, zgodnie z przepisami art. 9 i art. 12 ust. 2 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych.

Egzekwować od podmiotów dotowanych obowiązek prowadzenia ewidencji wykorzystania dotacji w sposób umożliwiający kontrolę wykorzystania i odrębne rozliczenie poszczególnych dotacji, otrzymanych na uczniów oddziału przedszkolnego i szkoły podstawowej, w związku z przepisami art. 19 ust. 3 i art. 26 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych i zasadami funkcjonowania konta 224 „Rozliczenie dotacji budżetowych oraz płatności z budżetu środków europejskich”, określonymi w Załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

Przeliczyć kwoty dotacji za 2017 rok – w oparciu o obowiązujące wówczas przepisy ustawy o systemie oświaty – i ustalić prawidłową ich wysokość.

4. W zakresie gospodarki nieruchomościami:

4.1. Nieprawidłowości przy oddawaniu w najem gminnych lokali użytkowych, polegające na:

- niesporządzeniu wykazów nieruchomości przeznaczonych do oddania w najem,
- zawarciu umowy na czas nieoznaczony oraz kolejnych umów na czas oznaczony do 3 lat, z tym samym najemcą, których przedmiotem była ta sama nieruchomość – bez zgody Rady Gminy – str. 135 - 136 protokołu.

Sporządzać i podawać do publicznej wiadomości wykaz nieruchomości przeznaczonych do oddania w najem, stosownie do przepisów art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2018 r. poz. 2204 z późn. zm.).

Umowy najmu lokali użytkowych na czas nieoznaczony oraz kolejne umowy, po umowie zawartej na czas oznaczony do 3 lat, których przedmiotem jest ta sama nieruchomość, zawierać za zgodą Rady Gminy, oraz występować do Rady Gminy o zgodę na zawarcie umów najmu lub dzierżawy nieruchomości, stosownie do przepisów art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. a stosownie do przepisów art. 18 ust. 1 i 2 pkt 9 lit. a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506).

Jeżeli uważa Pan, że wśród wniosków zawartych w tym wystąpieniu są takie, które naruszają prawo przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie, przysługuje Panu – zgodnie z art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie w ciągu 14 dni od otrzymania tego wystąpienia.

Jednocześnie informuję, że – stosownie do przepisu art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – jest Pan zobowiązany zawiadomić Izbę o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub o przyczynach ich niewykonania, w formie pisemnej i elektronicznej (plik w formacie Microsoft Word (*.doc) lub Rich Text Format (*.rtf) na adres: wkgf@lublin.rio.gov.pl), w terminie 30 dni od daty doręczenia Panu tego wystąpienia, mając na uwadze przepisy art. 27 tej ustawy.

Jacek Grządka

Do wiadomości:

Rada Gminy Rejowiec Fabryczny

